

Når klang koll

Arne Guttormsen

arne.guttormsen@vl.no 22 310 392

Ny musikk oppstår når folketonens intime Jesus-lengsel kolliderer i kirke-musikkens brede klang.

Å synge «Alle fugler» samtidig med «Pål sin høner» gjør man for moro skyld for fordi de to sangene følger samme harmonisering og slutter på likt.

Oslo Kammerkors dirigent Håkon Daniel Nystedt leter etter noe helt annet. Når han setter seg til pianoet og spiller én melodi og synger en annen, lytter han ikke etter velklangen; da kunne han ha latt koret synge Bruckners evigvakre «Locus

Iste», eller bedt Sondre Bratland og koret gi oss salmen «Å, for djup i Jesu kjærleik».

Han lytter etter det uhørte uttrykket som oppstår når klang og sang kolliderer. Han egger til strid.

Tredje uttrykk. På den nye platen *Strid* er det fire slike spor der folketoner og salmetoner får følge av Rachmaninov, Bruckner, Grieg eller Tsjajkovskij.

– I disse fire tilfellene dukket det opp noe spesielt i det nye, tredje uttrykket, mener han.

Skåret til kjernen, tror han Tsjajkovskijs «Kjerubhymne» og folketonen «Mitt hjerte alltid vanker» uttrykker lengselen.

– Men i folkemusikken og den klassiske musikken kommer lengselen fra ulike deler av krop-

NY CD

Oslo Kammerkor

Strid

Dirigert Håkon Daniel

Nystedt

Solister: Sondre Bratland,

Kirsten Bråten Berg, Liv Ulvik,

Helga Gunnes, Bjørn Sigurd

Glorvigen

Lindberg Lyd

Håkon Daniel Nystedt (30)

Dirigert for Oslo Kammerkor

siden 2005

Diplomstudiet i orkester-dirigering Norges Musikkhøgskole 2007.

pen. Folkemusikken er inderlig og intim, mens kirkemusikken tar for seg religiøsitetens higen etter noe utenfor mennesket. Folkemusikken beskriver selve lengselen, mens den klassiske musikken beskriver det vi lengter etter. Når uttrykkene settes sammen, gir de perspektiv til hverandre.

Erotisk. Han har selv valgt musikken til platen og utviklet den sammen med koret.

– Det har blitt en sterkt personlig sak for meg, og når jeg ser resultatet, er det så tydelig å se mine egne trekk, følelser, problemer og lengsler i musikken.

– *Hva er dine lengsler?*

– Det er noe i den indre kampen som oppstår. En slik kamp er slitsom, og en må få lov til

bare å slippe opp.

Hva slags kamp kan han ikke snakke videre om uten å markere at det er grenser for hvor privat han skal være.

– Det handler mye om følelser. Noen følelser stanser jeg, men de gir seg ikke av den grunn. «Jesus din søte forening å smake» er et eksempel på en pietistisk tekst som uttrykker en veldig lengsel og kjærlighetserklæring der alt rettes mot Jesus. Helga Gunnes som synger sangen, sier rett ut at den er erotisk. Den er blitt til i en tid og tradisjon da uttrykk for slike

dirigerer med sang

VÅRT LAND – tirsdag 1. mars 2011 – side 21

Dirigent Håkon Daniel Nystedt egget til strid da han, under innspillingen Oslo Kammerkors nye plate, lot de gamle folketonene møte de store klassiske verkene. Nystedt har selv laget musikken til platen og utviklet den sammen med koret.

Foto: Morten Lindberg

følelser ikke var loy, alt måtte ut gjennom den ene kanalen. Når man bare har en kanal alt må igjennom, blir det et svært kraftig uttrykk.

Drøm. Oslo Kammerkor (OKK) har jobbet med folkemusikk i 25 år. Nystedt hadde båret på drømmen om å bruke folkesang i et kor, og opplevde det som en gedigen tillits-erklæring da han for fem år siden fikk overta dirigentrollen

etter Grete Pedersen.

– Det var en åpenbaring første gang jeg hørte OKK fremføre folkesang. Kontakten jeg med en gang fikk med koret, har jeg ikke opplevd noe annet sted. En nær, personlig muskalsk kontakt, som for meg er utrolig verdifull.

I folkemusikken finner han en unik enkelthet og nærhet. Av Misha Alperin lærte han at i all musikk finner du en konflikt, bare ikke i folkemusikken.

– Den går direkte mellom mennesker uten dill og kunstige fiksfakserier. I andre sammenhenger er det lett å fokusere på for eksempel klang og frasering i seg selv. Men det er jo ikke noe i seg selv. Alt handler om uttrykk; det glemmer aldri folkemusikeren.

Umiddelbar. Nystedt mener folkemusikken er noe av det flotteste norsk kultur har å by på. Koret opplever det på sine

Solist Sondre Bratland og dirigent Håkon Daniel Nystedt jobber materialet til platen *Strid* under innspillingen i Ris kirke januar i fjor.

Foto: Morten Lindberg

turneer i utlandet.

– Folkemusikken gir et nært og umiddelbart møte overalt. Og her i landet der det ikke så mange som kjenner den enkle, vokale folkemusikken.

– Er du ikke redd for å forsus-

le enkeltheten når du setter den sammen med klassiske musikkuttrykk?

– Jo, derfor gjør vi ikke noe med folkemusikken. Den får stå for seg selv sammen med det andre uttrykket.